

húsdarabokat is rajta kell hagyni, hogy ez így annál természetesebb legyen. A négyes horgoknál arra kell ügyelni, hogy a négy horog alsó vége teljesen összeszorítva s húsdarabbal teljesen fődve legyen. Ezenkívül még arra is figyelni fordítandó, hogy a horgok alsó végéről nagy húsdarab lehetőleg ne lógjon le.“ — A róka nekiugrik az ágra felakasztott vélt prédának, amikor a horgok szájpaddlásába verődnek s annál nagyobb fájdalmat okoznak, minél nyugtalanabb a rettenetes kínoktól szinte megőrjült vad. A ragadozók irtására régebben igen használatos segédeszközökül szolgáltak az úgynevezett *kelepczék*, melyeknek száma légió volt, ma már azonban ilyeneket alig használ valaki, mert a vastörök tökéletesbülése folytán jórészt fölöslegessé váltak; vannak köztük azonban egészen modern eszközök is, minők a *csapóládák*, melyekről föntebb már volt szó. Ezeket illetőleg pótlólag még megjegyzem, hogy vannak köztük egy- és kétajtósak. Az utóbbiak nagy faszekrények, körülbelül mástélszer akkorák, mint amazok és nagyobb ragadozók fogására használatnak. — Ama még használatos kelepczéhez tartozik: az *ebfogó készülék*, mely kóbor ebek befogására szolgál. Ezt a következőképen rendezik be: A vadászterület oly helyén, ahol a kóbor ebek megfordulni szoktak, levert (egymást érintő) karókból másfél, egész két négyszög méter térfogatú és két méter magas, deszkával jól betetőzött kamrát állítunk elő és a bejárat fölé nehézsúlyú csapóajtót alkalmazunk, amely a tulsó oldalon, bent a kamrában, zsineggel, melyen a csalfalat lóg, van összekötve; mihelyt az eb a csalfalatot rángatni kezd, az ajtó becsapódik. — A *vermek* ma már egészen divatjukat múlták, de mikor még használatosak voltak is, akkor sem bizonyultak valami praktikus dűvadfogóknak, amennyiben többször találtak bennök belepotytyant gyereket, vagy vénasszonyt, mint farkast. — A *hurkok* és *cséklyék* nem a vadász, de a tolvajpuskás szerzői. Az előbbieket drótból (többnyire rézdrótból), az utóbbiak löszörből készülnék s szárnyasok fogására használatnak. — A törvetést érintő általánosságok tárgyalásának végére érve, azzal zárom mondanivalómat, hogy a ragadozók irtásánál, ha a dolgot okszerűen és mindenekfelett lelkiismeretesen akarjuk végrehajtani, főkövetelmény, hogy lemondjunk ama néha feltűnő haszonról, melyet a dűvadak szőrméje által esetleg nyerhetünk; azaz csupán haszonlesésből ne csak abban az időben gyakoroljunk irtóháborút, midőn a bőrök legjobban értékesíthetők, hanem *minden időben* pusztítani lelkiismeretbeli kötelességünknek ismerjük vadállományunk ádáz ellenségeit.

Lakatos Károly.

Egy vadpusztító kulturintézmény.

Régi tapasztalat az, hogy a kultura haladásával az emberiség folyton távolodik az ősfoglalkozásoktól s ezek legnemesebbikétől, a vadásztól; azon foglalkozástól, melylyel kezdetben csaknem mindenét megszerezte az ember, így élelmét és ruházatát.

Nem hiába keseregnek a különféle vadászati folyóiratok és kiadványok azon, hogy az ingoványok, lápok és tavak lecsapolásával vége szakad a híres vízvadászatoknak s az újabb nemzedék már csak hagyományokból fogja ismerni az eesedi láp, a horgosi tóság, meg a Sár-rétnek hírét. Oh, pedig mennyi élvezetes órát szerezhettek eme nagy kiterjedésű, vízivadban páratlan gazdagságú vizek a szenvedélyes Nimródoknak.

A lecsapolással egyszerre szűnik meg a madárvilág látogatása s így a vadászok örökre el is búcsúzhatnak azoktól.

Néma lemondással bár, de el kell viselnünk a ránk vadászokra roppant lehangoltságot keltő intézkedést, útját nem állhatjuk s így kénytelenül más tájakat kell felkeresnünk, melyeknek árkolási és levezetési terveit talán egyhamar nem fogják végrehajtani.

De van ezenkívül még a madárvilágnak — eltekintve a világítótornyoktól, melyek lábainál a halak tömérdek lepottyant vándor szárnyast nyelnek el — egy ezeket bizton őr ellensége, mely évente a szürkületben vagy éjjel húzó szárnyasok ezreit pusztítja el.

Ez pedig nem más, mint a távirda- és távbeszélő-vezeték.

Minél nagyobb a távirda- és telefonforgalom s minél több vonal állítatik fel, minél sűrűbb a hálózata, annál több szárnyasvadat pusztít. Hisz minden milliméternyi sodrony akadály a levegőben, melynek a szárnyas állatok urai voltak.

Alkalmam volt meggyőződni ősszel, midőn különösen az erdei szalonka este és reggeli szürkületben sebesen húz, 1—2 kilométer távolságban 3—4 ily madarat vagy kimúlva, vagy szárnyaszegetten súlyosan sebesülve, vizsgálva a táviróvezeték alatt találni. Nagyjórészt szárnyuk alján felkarcsontjuk volt törve, amint sebesen a nem látszó sodronyvezetékbe ütköztek húzás közben.

Fogolycsapatból 2—3 is marad a helyszínén, illetve törött szárnyal kénytelen elfutni, sőt tűzokot is fogtak már az Alföldön, mely szintén sodronyon zúzta össze magát. Vadkacsát is hoztak a pályatest mellett lakó örök, melyek szintén ily módon estek áldozatul.

E veszedelemnek leginkább az ősz az ideje, midőn a vad megszorodva, nagyobb csapatokban vonul.

Erdők közelében és szárnyasvadban gazdag helyeken, hol a vasúti magas töltés mellett ennek koronájával vízszintesen van a vezeték, rejlik a legnagyobb veszély, mivel a töltés fölött átívelő szárnyas szürkületben avagy éjjel a rendszeren több sodronyból álló vezetékbe rohan s ha egyikbe nem, de azok valamelyikébe bizton belevágódva, szédelten zuhan le a földre s ha ember nem talál reá, a ragadozó madarak, róka vagy menyét biztos prédájává lesz.

Minél vékonyabb a sodronyvezeték, annál veszedelmesebb, mert éles kés módjára vágódik a nekiröpülő szárnyasnak testébe.

Utóbbi években az erdei szalonka szaporasága a multhoz képest apadást mutat, úgy, hogy fel kell tételeznem, miszerint ebben a távirda- és telefonvezetéknek is lényeges befolyása lehet, minthogy a legtöbb ily módon felszedett vad erdei szalonka volt.

És különös, hogy éppen az éjjel vagy félhomályban húzó szárnyasaink azok, melyekre az e módni pusztulás gyakori, mert a nappali szárnyasok, bármily vékony méretű is legyen a sodronyvezeték, azt nagy ügyességgel kikerülik. Nem szólok a fecskéről, mely ezer és ezer sodronyhuzal közt kénytelen, különösen nagyobb városokban élelmét megszerezni, de látam galambot is sebes röpte közepette, amint hirtelen oldaltfordulva kerülte ki az alig észrevehető vékony rézhuzalt.

A verebek szintén hozzászórtak eme akadály óvatos és ügyes kikerüléséhez. Ha ezek is éjjeli röpülők volnának, városokban kevés érné el az öregkort.

Ime egy újabb ok, miért mi szenvedélyes vadászok kesereghetünk s félünk lehet, ha ugyan nekünk még nem, de utódaink érdekében, hogy az erdei szalonkának tavaszi húzáson való elejtése ritkábbá váljék, úgy, hogy törvény útján kell majd ritkulása miatt a vadászati tilalmat tavaszi húzására kiterjeszteni s így nekünk a legtöbb élvezetet és gyönyört nyújtó vadásztól kell majd búcsút vennünk.

Lázár Lajos.

